

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з питання «Про затвердження нової редакції Положення про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна»
від 31 жовтня 2022 року, протокол № 17

Заслухавши й обговоривши проєкт нової редакції «Положення про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна», яке пропонується прийняти у зв'язку з новими напрямками роботи Бібліотеки та зі змінами у структурі Бібліотеки, що були затверджені Вченою радою університету 29 серпня 2022 року, Вчена рада університету ухвалила:

1. Затвердити нову редакцію «Положення про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна».
2. Визнати «Положення про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна», введене в дію наказом ректора університету № 0305-1/77 від 12.04.2012 р. таким, що втратило чинність таким із дати введення в дію положення, затвердженого пунктом 1 цього рішення.
3. Підготувати наказ про введення в дію рішення Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна».

Відповідальна: директор ЦНБ Ірина ЖУРАВЛЬОВА

Термін виконання: до 10.11. 2022 р.

Голова Вченої ради

Учений секретар

Тетяна КАГАНОВСЬКА

Олена ФРІДМАН

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЦЕНТРАЛЬНУ НАУКОВУ БІБЛІОТЕКУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Центральна наукова бібліотека (далі ЦНБ/Бібліотека) заснована одночасно з Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна (далі Університет) згідно першому Уставу університету (1804 р).

1.1.1. Постановою Ради Народних Комісарів УСРР від 27 лютого 1922 р., було прийнято «Положення про Центральну наукову-учбову бібліотеку» Після постанови Ради Народних Комісарів УСРР від 21.07.1933 р. № 147 «Мережа і контингенти державних університетів УСРР», внаслідок чого був відновлений Харківський державний університет, Бібліотека отримала статус наукової бібліотеки Університету з назвою Центральна наукова бібліотека.

1.2. У своїй діяльності ЦНБ керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про національну програму інформатизації», "Про культуру", «Про забезпечення функціонування української мови як державної», підзаконними нормативно-правовими актами, Статутом Університету і Правилами внутрішнього розпорядку Університету, а також цим Положенням.

1.3 ЦНБ є основним структурним підрозділом Університету, який забезпечує інформаційними ресурсами освітні, науково-дослідницькі, культурно-просвітницькі та інноваційні потреби учасників освітнього та наукового процесів Університету і діє на підставі цього Положення.

1.4. Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна внесено до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013р. № 650-р).

1.5. Сучасна назва бібліотеки українською мовою: *Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Скорочена назва українською: *ЦНБ Каразінського університету*.

1.6. Сучасна назва бібліотеки англійською мовою: *Central scientific library of V.N.Karazin Kharkiv National University*. Скорочена назва англійською: *CSL Karazin University*.

1.7. Порядок доступу до бібліотечних фондів та інформаційних ресурсів, перелік основних послуг і умови їх надання, форми обслуговування визначаються «Правилами користування Центральною науковою бібліотекою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна», що розроблені відповідно до законодавства України про бібліотеки і бібліотечну справу та затверджуються ректором Університету; Постанов Кабінету Міністрів: № 1271 від 12.12.2011 р. «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними закладами культури», № 796 від 27.08.2010 р. «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» та Закону України «Про захист персональних даних», наказу Міністерства культури України від 14.12.2011 р. № 665/1/17-11 «Деякі питання реалізації законодавства про захист персональних даних», «Типового порядку обробки персональних даних», затвердженого наказом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини від 08.01.2014 р. № 1/02-14, Типових правил користування бібліотекою вищого навчального закладу освіти Міністерства освіти України, затверджені наказом Міносвіти України від 31.08.1998 р., № 321; Типового положення про бібліотеку вищого навчального закладу III–IV рівнів акредитації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 641 від 06.08.2004 р.

1.8. Університет забезпечує правові, організаційні, фінансові та матеріальні умови, необхідні для функціонування ЦНБ, зокрема, належне зберігання, використання і поповнення її фондів, комп'ютеризацію і технічне оснащення бібліотеки.

1.9. ЦНБ, як структурний підрозділ Університету, має право на прийняття самостійних рішень у межах своєї компетенції, якщо ці рішення не суперечать чинному законодавству та відповідають Статуту університету.

1.10. ЦНБ має круглу печатку зі своєю назвою, штампи, логотип і штандарт.

1.11. Структура та штатні нормативи ЦНБ визначаються відповідно до чинного законодавства України, з урахуванням упровадження новітніх цифрових технологій. Структура та зміни до структури затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора (додаток № 1).

1.12. Науково-методичним центром для ЦНБ є Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 27 від 20 січня 2005 р.

1.13. На ЦНБ покладені обов'язки зонального, обласного науково-методичного центру для бібліотек закладів вищої освіти Харківської зони (Харківська, Полтавська, Сумська області) незалежно від їх відомчого підпорядкування відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 27 від 20 січня 2005 р.

1.14. Місцезнаходження і адреси Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

61022, м. Харків,

майдан Свободи, 4,

Тел., факс +38 (057) 705-12-55;

Тел.: +38 (057) 707-52-86; +38 (057) 707-54-20;

Електронна пошта: cnb@karazin.ua

вул. Університетська, 23

Тел. +38 (057) 731-35-70; +38 (057) 731-43-03

Електронна пошта: rare.cnb@karazin.ua

Пр. Курчатова, 21 – Ділянка абонементу № 2 природничого профілю: література фізико-технічного профілю ННІ «Фізико-технічний факультет»

Тел. +38 (057) 335-36-00

Пр. Героїв Харкова, 75 – Ділянка абонементу № 1 гуманітарного профілю: література з державного управління. ННІ «Інститут державного управління»

1.14.1. Історичні будівлі Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що розташовані по вулиці Університетська, 23, відносяться до пам'яток архітектури, що мають місцеве та національне значення (Постанова Кабінету Міністрів України «Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України» від 3 вересня 2009 р. № 928). На будівлі розміщено три охоронні та сім меморіальних дошок (додаток №2).

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ І ФУНКЦІЇ

2.1. Забезпечення повного, якісного і оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування студентів, аспірантів,

наукових і науково-педагогічних працівників, співробітників Університету згідно з їх інформаційними запитами на основі широкого доступу до бібліотечних та інформаційних ресурсів, а також Учасників проекту «Єдина картка читача бібліотек ЗВО м. Харкова», сторонніх користувачів відповідно до Правил користування ЦНБ.

2.1.1. Організація бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування користувачів на абонементних, у читальних залах та інших структурних підрозділах ЦНБ (Центр Інтернет-технологій, Центр «Вікно в Америку», Кирило-Мефодіївський Центр, Еллада-Центр) як у традиційному вигляді, так і з застосуванням новітніх технологій.

2.1.2. Безкоштовне надання студентам, аспірантам, викладачам, науковцям, працівникам Університету основних бібліотечних послуг, якщо їх запити відповідають типовим бібліотечним сервісам, забезпечення доступу до електронних інформаційних ресурсів.

2.1.3. Обслуговування користувачів, які не є викладачами, аспірантами, докторантами, науковцями, студентами чи працівниками Університету і не є Учасниками проекту «Єдина картка читача бібліотек ЗВО Харкова» (сторонні користувачі) відбувається виключно на платній основі.

2.2. Сприяння патріотичному вихованню, любові до Батьківщини та відданості університету, загальної культури користувачів, популяризація національних і загальнолюдських цінностей, історичної та культурної спадщини, гармонійному поєднанню освітнього процесу з науковими дослідженнями, принципам демократизму і колегіальності, академічної свободи і відповідальності; цінності людини і свободи мислення; гуманізму, громадянської відповідальності.

2.3. Надання користувачам додаткових платних послуг згідно з чинним законодавством. Платні послуги користувачам надаються згідно «Прейскуранту платних послуг ЦНБ Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна».

2.4. Розширення номенклатури бібліотечно-інформаційних послуг, удосконалення традиційних і впровадження нових бібліотечних форм і методів роботи на основі новітніх інформаційних технологій і цифровізації бібліотечних процесів.

2.4.1. Вивчення інформаційних потреб користувачів і оперативне забезпечення запитів науковців і студентів Університету.

2.4.2. Формування інформаційної культури користувачів, активне залучення їх до роботи з інформаційними ресурсами. Популяризація бібліотечно-бібліографічних знань шляхом проведення індивідуальних бесід, консультацій, семінарів, тренінгів, екскурсій бібліотекою, організації книжкових виставок тощо, у т. ч. онлайн.

2.5. Придбання як друкованих, так і цифрових ресурсів наукової, навчальної, довідкової, художньої літератури, електронних баз даних, вироблених як в Україні, так і закордоном.

2.6. Формування і зберігання бібліотечного фонду згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень Університету.

2.6.1. Організація, раціональне розміщення, облік основних і підсобних бібліотечних фондів, їх охорона, зберігання, а за наявності відповідних умов і технічних засобів проведення реставрації, консервації, і дигіталізації.

2.6.2. Для книжкових пам'яток, рідкісних і цінних видань, історичних колекцій, унікальних архівних пам'яток, які зберігаються у ЦНБ, встановлюється особливий режим охорони, зберігання та використання у процесі обслуговування користувачів згідно з чинним законодавством.

2.6.3. Проведення систематичного аналізу використання бібліотечних фондів з метою їх оптимізації. З метою координації роботи відділів ЦНБ і розвитку колегіальності у вирішенні питань організації фондів, як дорадчий орган адміністрації функціонує виробнича «Комісія щодо роботи з фондами ЦНБ».

2.6.4 Проведення планових перевірок бібліотечного фонду відповідно до чинного законодавства.

2.6.5. Вилучення з бібліотечних фондів документів, що втратили актуальність, наукову і виробничу цінність, зношених, дефектних та дублетних примірників згідно з діючими законодавчими актами. Вилучення документів за ідеологічними чи політичними ознаками забороняється.

2.6.6. Організація обмінного фонду дублетних, непрофільних і маловикористовуваних документів, вилучених з основного фонду; документів, отриманих у дарунок від приватних осіб, установ, організацій.

2.6.7. Реалізація можливостей взаємовикористання бібліотечних фондів за допомогою міжнародного і внутрішнього книгообміну, міжбібліотечного і міжнародного абонементів тощо.

2.7. Багатоаспектне розкриття бібліотечно-інформаційних ресурсів шляхом створення системи бібліотечних каталогів і баз даних (далі - БД) на традиційних і електронних носіях інформації. З метою координації роботи між відділами ЦНБ і розвитку колегіальності у вирішенні питань створення та ведення довідково-пошукового апарату як дорадчий орган адміністрації ЦНБ функціонує виробнича «Комісія з організації каталогів ЦНБ».

2.7.1. Участь у створенні галузевих, регіональних і загальнодержавних БД. Організація роботи щодо забезпечення участі у Національній репозитарії академічних текстів.

2.7.2. Укладання і підготовка до видання бібліографічних покажчиків, створення електронних баз даних на допомогу науковій і навчально-виховній роботі Університету, виконання всіх видів бібліотечних довідок тощо.

2.7.2.1. Забезпечення функціонування репозитарію Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (eKhNUIC) – електронного архіву, що накопичує документи наукового, освітнього та методичного призначення, створені науковими працівниками Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, аспірантами чи студентами університету, надання до них постійного безкоштовного доступу через Інтернет. Репозитарій діє на основі відповідного Положення.

Адреса репозитарію в Інтернеті – <http://dspace.univer.kharkov.ua>

2.7.2.2. Забезпечення функціонування «eScriptorium» – університетського електронного архіву рідкісних видань і рукописів для науки та освіти з фондів ЦНБ; відкритий для приєднання інших бібліотек університетів України. Надання до ресурсів постійного безкоштовного доступу через Інтернет з науковою та освітньою метою. Електронний архів «eScriptorium» діє на основі відповідного Положення, затвердженого наказом ректора Університету.

Адреса архіву в Інтернеті – <http://escriptorium.univer.kharkov.ua>

2.7.2.3 Забезпечення функціонування Електронного архіву періодичних видань Karazin.Back2News шляхом надання цифрових копій періодичних видань з фонду ЦНБ до спеціалізованого порталу Back2News (партнер «Цифрова Україна», м. Київ).

Адреса архіву в Інтернеті – <http://karazin.back2news.org>

2.9. Координація та кооперація діяльності Бібліотеки зі структурними підрозділами Університету з усіх питань діяльності ЦНБ.

2.10. Ведення самостійної та спільно з іншими організаціями і установами науково-дослідної, освітньої та організаційно-методичної роботи з питань, сучасного розвитку бібліотеки, бібліотекознавства, бібліографії та книгознавства. Організація та проведення наукових конференцій, семінарів з бібліотечної тематики.

2.11. Співпраця та взаємодія з бібліотеками усіх форм власності та підпорядкування. Участь у професійних громадських об'єднань, організацій. Налагодження прямих зв'язків з бібліотеками інших країн, співробітництва з освітніми добродійними фондами, організаціями, установами тощо. Участь у міжнародних бібліотечних програмах і проєктах. Впровадження новітніх бібліотечних технологій.

2.12. Здійснення науково-методичного керівництва роботи бібліотек закладів вищої освіти Харківської зони. Організація методичної роботи з бібліотеками, надання методичної, консультативної допомоги.

2.13. Забезпечення безперервної освіти, підвищення професійного, загальноосвітнього і культурного рівня працівників бібліотеки.

3. УПРАВЛІННЯ. СТРУКТУРА ТА ШТАТИ. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

3.1. Керівництво ЦНБ здійснює директор, який підпорядковується ректору і є членом Вченої ради та ректорату Університету. Директор бібліотеки призначається згідно ПОЛОЖЕННЯ, яке затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

3.2. Працівники ЦНБ приймаються і звільняються наказом ректора за поданням директора ЦНБ.

3.3. Структура та штатний розклад Бібліотеки визначаються на основі типових документів та затверджуються в установленному в Університеті порядку. Структура має забезпечувати повноцінне функціонування Бібліотеки, сучасний рівень інформаційного та бібліотечно-бібліографічного обслуговування користувачів, надання їм можливості використання необхідної комп'ютерної техніки, доступу до електронних БД, Інтернету тощо.

3.3.1. ЦНБ, як структурний підрозділ Університет має право на прийняття самостійних рішень у межах своєї компетенції, якщо ці рішення не суперечать законодавству та відповідають Статуту університету.

3.4. Директор у межах своїх повноважень несе відповідальність за організацію роботи ЦНБ, результати її діяльності, стан і збереження фонду та іншого майна; видає розпорядження, які обов'язкові для всіх працівників бібліотеки; йому підпорядковуються працівники ЦНБ.

3.4.1. Завдання, зміст роботи, взаємозв'язки, права і відповідальність відділів та секторів Бібліотеки визначаються відповідними положеннями, що розглядаються на раді з наукової та методичної роботи ЦНБ і затверджуються у встановленому Статутом Університету порядку, що відповідатиме п.22; п.13.2 Статуту Університету, згідно з яким Вчена рада Університету затверджує положення про підрозділи, робочі та дорадчі органи Університету.

3.4.2. Директор затверджує інструктивно-технологічну документацію, підписує заяви та табель робочого часу.

3.4.3. Директор ЦНБ щорічно звітує перед зборами(конференцією) трудового колективу Бібліотеки про результати роботи за рік та представляє плани на наступний рік.

3.4.4. Річні плани та звіти про роботу відділів ЦНБ складаються у встановлені терміни та затверджуються директором Бібліотеки. Щорічний звіт та плани роботи Бібліотеки затверджуються ректором/проректором Університету.

3.4.5. Правила користування ЦНБ затверджуються ректором Університету.

3.5. Керівництво Університету забезпечує гарантоване фінансування і комплектування бібліотечних інформаційних ресурсів, виділяє ЦНБ

відповідно до діючих норм необхідні службові й виробничі приміщення, забезпечує комп'ютерною технікою, технічним обладнанням і устаткуванням тощо. Витрати на утримання Бібліотеки передбачаються загальною схемою витрат Університету.

3.5.1. Забороняється використовувати приміщення ЦНБ для робіт, не передбачених завданнями бібліотеки.

3.5.2. Забороняється переміщення ЦНБ без надання їй рівноцінного упорядкованого приміщення для обслуговування користувачів бібліотеки, роботи працівників, зберігання бібліотечних фондів (ст. 27 Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», ст. 4 Закону «Про культуру»).

3.6. Директор Бібліотеки є головою зонального, обласного науково-методичного об'єднання бібліотек закладів вищої освіти Харківської зони (Харківська, Полтавська, Сумська області).

3.7. Бібліотечні працівники повинні мати вищу спеціальну бібліотечну або вищу освіту відповідно до профілю Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Коло посадових обов'язків бібліотечного працівника визначається на підставі посадових інструкцій, затверджених ректором/проректором Університету. Посадові оклади встановлюються з урахуванням кваліфікаційних вимог, виходячи з діючих схем посадових окладів, передбачених чинним законодавством.

3.7.1. Бібліотечні працівники несуть відповідальність за збереження бібліотечного фонду та майна Бібліотеки відповідно до чинного законодавства.

3.8. З метою розвитку демократичних основ та колегіальності у вирішенні основних бібліотечних питань у ЦНБ створюються і функціонують професійні ради – Рада дирекції, Рада з наукової та методичної роботи, Рада молодих спеціалістів тощо. Головою Ради дирекції та Ради з наукової та методичної роботи є директор ЦНБ. Склад рад затверджується директором Бібліотеки. Засідання рад проводяться в разі необхідності, але не менше одного разу на місяць.

3.9. Для узгодження діяльності ЦНБ з навчально-виховною та науковою роботою Університету і надання їй дієвої допомоги у вирішенні актуальних питань бібліотечної діяльності на правах дорадчого органу створюється Бібліотечна рада, яка функціонує відповідно до Положення про Бібліотечну

раду Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. До складу Ради входять представники факультетів, ННІ, НДІ та громадських організацій Університету. Головою Бібліотечної ради є курируючий проректор Бібліотеки. Склад Ради затверджується наказом ректора Університету за поданням директора Бібліотеки.

3.10. ЦНБ залучає читачів до управління Бібліотекою і до оцінки її діяльності.

3.11. Графік роботи ЦНБ встановлюється відповідно до Правил внутрішнього розпорядку Університету, а також згідно Колективного договору між працівниками та Університетом.

3.12. З метою збереження бібліотечних фондів, дотримання санітарно-гігієнічних норм та вимог з охорони праці працівників бібліотеки раз на місяць проводиться санітарний день.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

4.1. Центральна наукова бібліотека має право:

4.1.1. Визначати зміст і форми своєї діяльності залежно від завдань, зазначених у Положенні про бібліотеку.

4.1.2. Представляти Університет та Бібліотеку в різних установах і громадських організаціях, брати безпосередню участь у роботі наукових конференцій, нарад, семінарів з питань бібліотечної та інформаційно-бібліографічної діяльності як в Україні, так і за її межами.

4.1.3. Здійснювати у встановленому порядку співробітництво з бібліотеками та іншими установами і організаціями України та інших країн, вести міжнародний документообмін.

4.1.4. Знайомитись з навчальними планами, програмами та тематикою науково-дослідної роботи Університету. Одержувати від його структурних підрозділів матеріали та відомості, необхідні для вирішення поставлених перед бібліотекою завдань.

4.1.5. Отримувати для постійного зберігання обов'язковий друкований примірник навчальних видань Університету та електронний варіант для розміщення в електронному архіві.

4.1.6. Розробляти структуру, штатний розклад Бібліотеки згідно діючому законодавству, здійснювати в установленому порядку підбір та розстановку кадрів. Завдання, зміст роботи, взаємовідносини, права і відповідальність підрозділів ЦНБ визначаються відповідними положеннями, Правилами користування ЦНБ та інструкціями.

4.1.7. Відповідно до Закону України "Про бібліотеки і бібліотечну справу", Типових правил користування бібліотекою закладу вищої освіти, затверджених Міністерством освіти та науки України та згідно з Правилами користування ЦНБ визначати види і розмір компенсації за збитки, завдані користувачем бібліотечному фонду, обладнанню та іншому майну бібліотеки; позбавляти права відвідувати бібліотеку на певний термін, а в окремих випадках виключати з числа користувачів, осіб, що грубо порушують Правила користування, правила громадського порядку та загальновизнані норми співжиття, моралі, етики.

4.1.8. Надавати користувачам додаткові платні послуги, згідно з чинним законодавством.

4.2. Бібліотечні працівники мають право:

4.2.1. На підтримку з боку Університету в організації підвищення кваліфікації, створення необхідних умов для їх самоосвіти, забезпечення участі в роботі методичних об'єднань, наукових конференцій, семінарів з питань бібліотечно-інформаційної та культурно-просвітницької роботи.

4.2.2. На представлення до різних форм заохочення, нагород та відзнак, які передбачені для працівників освіти і культури.

4.2.3. На щорічну відпустку згідно з Законами України «Про відпустки» та "Про бібліотеки і бібліотечну справу" за відпрацьований робочий рік та додаткову щорічну відпустку відповідно до Колективного договору між працівниками та Університетом, а також на інші види відпусток згідно з діючим законодавством. Працівники Бібліотеки мають право на надбавку за особливі умови роботи бібліотечним працівникам, що встановлена постановою КМУ; на допомогу на оздоровлення при наданні щорічної

відпустки; на матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань та доплату за вислугу років у розмірах та порядку, що встановлюються КМУ.

4.2.4. Права, обов'язки та відповідальність працівників ЦНБ викладаються у посадових інструкціях, які розробляються завідувачами відділів, погоджуються у відповідних підрозділах Університету та затверджуються ректором/проректором Університету.

4.3. Бібліотека зобов'язана

4.3.1. Своєю діяльністю забезпечувати реалізацію прав громадян на бібліотечне обслуговування, встановлених Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

4.3.2. Обслуговувати користувачів згідно з «Правилами користування Центральною науковою бібліотекою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна».

4.3.3. Звітувати про діяльність Бібліотеки перед Вченою радою Університету та ректоратом.

4.3.4. Не використовувати відомості про користувачів Бібліотеки та їх читацькі інтереси з будь-якою метою, без їхньої згоди. Суворо дотримуватися вимог Закону України «Про захист персональних даних».

4.3.5. Виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності. Дбати про особисту безпеку і здоров'я працівників, а також про безпеку і здоров'я користувачів ЦНБ в процесі виконання будь-яких робіт.

4.4. Бібліотечні працівники несуть відповідальність за:

4.4.1. Виконання трудових обов'язків згідно з нормативно-правовими актами про працю в Україні та Колективним договором між адміністрацією та трудовим колективом Університету.

4.4.2. Збереження бібліотечних фондів, електронних ресурсів, майна бібліотеки відповідно до діючого законодавства.

4.4.3. Працівники ЦНБ, з вини яких завдано шкоди майну бібліотеки, бібліотечному фонду несуть матеріальну відповідальність згідно з чинним законодавством України.

5. ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЦНБ

5.1. Положення про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна затверджується рішенням Вченої ради Університету, яке вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення про ЦНБ вносяться в такому ж порядку.

Проректор з
науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНІВ

Директор ЦНБ

Ірина ЖУРАВЛЬОВА

Начальник юридичної служби
Університету

Дарія ДЕМ'ЯНЕНКО

Додаток №1

до «Положення про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна»

Затверджено Вченою радою університету 29 серпня 2022 року протокол № 13
Введено в дію наказом ректора № 0305-1/436 від 30.09.2022

СТРУКТУРА

Центральної наукової бібліотеки
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

1. Адміністрація

- 1.1. Директор
- 1.2. Заступник директора з основної діяльності
- 1.3. Заступник директора з інформаційних технологій
- 1.4. Учений секретар

2. Відділ комплектування, наукові обробки документів та організації каталогів

- 2.1. Сектор комплектування та забезпечення інформаційними документами
- 2.2. Сектор обліку та списання документів
- 2.3. Сектор каталогізації, організації каталогів, систематизації вітчизняних та іноземних документів
- 2.4. Сектор книгообміну і обмінних фондів

3. Відділ зберігання та розвитку традиційних фондів:

- 3.1. Сектор інвентаризації книжкових фондів
  - ✓ Книгосховище

4. Відділ книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів:

- 4.1. Сектор колекцій рідкісних видань
- 4.2. Сектор цінних видань ХІХ - початку ХХ ст. та мистецтва
  - ✓ Читальний зал для роботи з рідкісними виданнями
  - ✓ Ділянка реставрації та консервації документів
  - ✓ Ділянка контролю відвідування користувачів

5. Відділ обслуговування і реєстрації користувачів

- 5.1. Сектор реєстрації
  - ✓ Ділянка контролю відвідування користувачів

5.2. Сектор читальних залів:

- ✓ Читальний зал для викладачів і науковців
- ✓ Читальний зал для гуманітарних факультетів
- ✓ Читальний зал суспільних наук
- ✓ Читальний зал для природничих факультетів
- ✓ Диспетчерська служба

6. Відділ абонементів

6.1. Сектор обслуговування науковою та художньою літературою

6.1.1 . Міжбібліотечний абонемент

- ✓ Книгосховище літератури з 1991 р.

6.2. Сектор навчальної літератури:

6.2.1. Абонемент № 1

- ✓ Книгосховище навчальної літератури гуманітарного профілю

6.2.2. Абонемент № 2

- ✓ Книгосховище навчальної літератури природничого профілю

7. Відділ цифрових ресурсів, програмного і комп'ютерного забезпечення та дигіталізації фондів

- ✓ Ділянка комплектування електронними базами даних
- ✓ Ділянка дигіталізації власних ресурсів

7.1. Сектор науково-інформаційної комунікації з Центром Інтернет-технологій

7.2. Сектор комп'ютерного та програмного забезпечення

8. Науково-бібліографічний відділ

8.1. Сектор наукової бібліографії

8.2. Сектор інформаційно-бібліографічного обслуговування з читальним залом з історії університету , краєзнавства та довідкової літератури

- ✓ Ділянка інформаційного та бібліотечно-бібліографічного навчання користувачів.

9. Відділ науково-методичного забезпечення та компетентності працівників бібліотек ЗВО Харківського зонального об'єднання

- ✓ Ділянка роботи з зональним об'єднанням
- ✓ Кабінет ресурсів з бібліотекознавства

10. Відділ міжкультурної комунікації, промоції бібліотеки та проєктної діяльності:

- ✓ Центр «Вікно в Америку»
- ✓ Кирило-Мефодіївський центр
- ✓ Еллада-Центр
- ✓ Ділянка виставкової роботи та промоції читання

11. Служба допоміжних та господарських робіт

Додаток №2

до «Положення про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна»

I. Охоронні дошки.

1.

20.10.2011 р.

«Україна | Пам'ятка архітектури та містобудування місцевого значення | Наукова бібліотека університету 1901-1903 рр. | арх. Величко В.В. | **охоронний № 428** | Охороняється державою | Пошкодження карається законом»

2.

21.12.2016 р.

«Україна | Пам'ятка історії | Комплекс будівель | Харківського університету | Бібліотека | **Охоронний № 200002–Н** | Охороняється державою | Пошкодження карається законом»

3. 2019 р

«Україна | Пам'ятка історії | національного значення | Комплекс будівель | Харківського університету: | Будинок губернатора, в якому | було відкрито університет. | Корпус хімічного факультету | Корпус фізичного факультету | Корпус юридичного факультету | і Бібліотека | кінець XVIII – початок ХХ ст. | **Охоронний № 200002–Н** | Охороняється державою | Пошкодження карається законом»

II. Меморіальні дошки на історичній будівлі ЦНБ (вул. Університетська, 23)

1. 1996 р. **Олесь Гончар**

«У Харківському університеті в 1938-41 рр. навчався великий український письменник Олесь Гончар»

2. 14.05.2005 р. **Марін Дрінов**

«Тут працював з 1873 до 1906 року професор Харківського Імператорського університету Марін Дрінов перший Голова Болгарської академії наук»

3. 17.12.2005 р. **Дмитро Іванович Яворницький (Єварницький)**

«У Харківському університеті навчався видатний український історик та археолог Дмитро Іванович Яворницький (Єварницький) - 7.12(26.10).1855 – 5.7.1940»

4. 18.11.2009 р. **Яніс Ендзелін**

«У цій будівлі з 1909 по 1920 рік працював видатний латиський мовознавець Яніс Ендзелін. 1873 – 1961 [*те саме латиською мовою*]»

5. 4.06.2010 р. **Северин Потоцький**

«Першому попечителю Харківського навчального округу, видатному державному і громадському діячеві, сину польського народу, почесному члену Харківського Імператорського університету Северину Потоцькому (1762-1829) [*те саме польською мовою*]»

6. 16.11.2010 р. **Костянтин Іванович Рубинський**

«У цьому будинку з 1902 по 1930 рр. працював видатний український бібліотекознавець **Костянтин Іванович Рубинський** (1860-1930)»

7. 25. 05. 2012 р. **Ізмаїл Срезневський**

«Видатному вченому славісту, етнографу, письменнику, професору Харківського університету Ізмаїлу Срезневському (1812-1880)»